

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2625/20-A

Název	Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9
Sídlo	Lucemburská 40, 130 00 Praha 3
E-mail	poradna3@ppp3a9.cz
IČ	708 354 62
Identifikátor	600 032 116
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Monika Podrábská Skotnická
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Lucemburská 1856/40, Žižkov, Praha 3 U nové školy 871/2a, Praha 9 - Vysočany
Termín inspekční činnosti	10. 12. 2020 – 15. 12. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných služeb ve školském poradenském zařízení podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných služeb ve školském poradenském zařízení.

Inspekční činnost na podnět podle § 174. odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9 je školské poradenské zařízení (dále „ŠPZ“, „poradna“, „zařízení“), které poskytuje pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství, pedagogicko-psychologickou a speciálně pedagogickou pomoc při výchově a vzdělávání dětí a žáků a metodickou činnost. ŠPZ v současné podobě vzniklo v roce 2006 jako nový právní subjekt sloučením původně samostatných pedagogicko-psychologických poraden

pro Prahu 3 a 9. Zařízení poskytuje poradenské služby na pracovištích v Lucemburské ulici, kde je také sídlo poradny, a na pracovišti v ulici U nové školy.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Ředitelka poradny (dále „ředitelka“) byla jmenována do funkce od 1. 1. 2019. Její koncepce rozvoje zařízení vychází z potřeb dalšího rozvoje při očekávaném dalším nárůstu klientů a zlepšení efektivity poskytovaných služeb, neobsahuje však účinné mechanismy evaluace a kontroly plnění stanovených cílů. Dlouhodobým cílem je mimo jiné zlepšit materiální a prostorové podmínky obou pracovišť, které se už řadu let v souvislosti s nárůstem počtu klientů potýkají s nedostatkem pracoven, malými čekárnami apod. Pronajaté prostory pracoviště v Lucemburské ul. 40, které nejsou bezbariérové, nelze dále rozšiřovat. Drobná vylepšení typu úpravy čekárny a pronájem dvou místností v blízkém objektu, kde vzniklo zázemí pro činnost metodiků prevence, situaci s prostory neřeší. Viditelně tak chybí místnost pro skupinovou práci a vyšetření, případně přednáškovou činnost apod., což komplikuje rozsah poskytovaných poradenských služeb v obvodu Prahy 3. Daří se udržovat a vylepšovat estetické prostředí včetně průběžné obnovy nábytku, výpočetní techniky a dalšího vybavení. Finanční a materiální podmínky umožňují zařízení plnit svoji činnost, přínosné je zapojení do rozvojových programů MŠMT a grantů vypisovaných zřizovatelem (nové diagnostické nástroje, preventivní programy).

Základní informace o poskytovaných poradenských službách a kontaktních údajích jsou zveřejněny na přístupných místech jednotlivých pracovišť a na webových stránkách poradny, které v termínu inspekční činnosti procházely úpravami. V některých oblastech, např. prevence rizikového chování nebo metodické vedení výchovných poradců a dalších pedagogických pracovníků, jsou webové stránky velmi obecné, nelze z nich vyčíst konkrétní obsah a rozsah poskytovaných služeb.

Ředitelka delegovala některé své kompetence na vedoucí pracovišť, do běžného chodu pracoviště pro Prahu 9 zasahuje minimálně, detailnější každodenní přehled má o pracovišti pro Prahu 3. Na úrovni vedení tento systém umožňuje sdílení základních informací a řešení společných organizačních záležitostí. V rámci pracovišť je předávání informací zejména prostřednictvím týdenních porad velmi pružné a efektivní, což souvisí se zaměstnanci velmi oceňovanou neformální a kolegiální atmosférou. Obě pracoviště působí autonomně, vzájemné setkávání pracovníků je sporadické, např. jednou za čtvrt roku se sejdou na tematických poradách speciální pedagogové z obou pracovišť (tvoří však jen menšinu všech odborníků). Dlouhodobě autonomní a vzájemně málo koordinovaná činnost pracovišť tak nevede ke sjednocování postupů při poskytování poradenských služeb a absence jednotného přístupu se výrazně projevuje i v dalších oblastech, např. v různé kvalitě plánů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro obě pracoviště, plán kontrolní a hospitační činnosti má pouze pracoviště pro Prahu 9.

Vzhledem ke zjištěným nedostatkům ve spisové dokumentaci klientů i rozdílnosti formulářů používaných na obou pracovištích (zejména náležitosti tzv. informovaných souhlasů) je zřejmé, že kontrolní činnost není prováděna dostatečně a důsledně podle jednotných zásad. Podobně hodnocení práce jednotlivých pracovníků a činnosti celého ŠPZ není systematické, efektivita poradenských služeb se zjišťuje pouze z neformálních osobních setkání a metodické podpory jednotlivcům. ŠPZ nevyužívá externí evaluaci spokojenosti klientů a spolupracujících škol a rodin s poskytovanými službami.

Poradenskou činnost zajišťuje plně kvalifikovaný tým pětaticeti pedagogických pracovníků zaměstnaných převážně na plný úvazek. Přibližně jedna třetina pracovníků (pracovnic) nastoupila v průběhu posledních tří školních let, což přispělo i ke snížení věkového průměru. Profesně převažují psychologové. Mírně vzrůstající počet odborníků v tomto období (z 29 na 35

fyzických osob) umožňuje zvládat přírůstek klientů a pokračovat v nastaveném trendu, tj. nabízet krátké lhůty pro objednání klientů. V důsledku výrazné převahy psychologů hrozí riziko disproportionality, proto je žádoucí posílit do budoucna zastoupení speciálních pedagogů a tím i zajistit vyváženou spolupráci psychologů a speciálních pedagogů při péči o jednotlivé klienty a při nabídce širšího spektra speciálně pedagogické péče.

V zařízení účelně probíhá intervize, pracovníci si vzájemně předávají zkušenosti, sjednocují postupy v rámci pracoviště, při poskytování psychologické a speciálně pedagogické péče diskutují nad kazuistickým řešením konkrétních případů. U nově nastupujících pracovníků je nastaven systém zaškolení, mají přiděleného mentora, u kterého absolvují náslechy a je jim poskytována metodická pomoc a odborná konzultace. Významným momentem majícím bezprostřední kladný vliv na úroveň poskytovaných služeb a fungování týmu odborníků, byť dobrovolně pouze pro pracovníky pro pracoviště pro Prahu 9, jsou nově realizovaná pravidelná supervizní setkání pod vedením zkušené externí supervizorky. V průběhu roku 2020 však byla setkání v důsledku pandemie nemoci covid-19 redukována.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Spisová dokumentace klientů vedená v elektronické i v listinné podobě je označována dle požadavků užívané spisové služby a evidenčního programu poradny. Uložení a zabezpečení spisové dokumentace klientů pracoviště pro Prahu 3 neodpovídá současným požadavkům, vzhledem k podmínkám pracoviště je třeba spisy alespoň důsledně přechovávat v uzamykatelných skříních. Během inspekční činnosti bylo analýzou náhodně vybraných spisů na obou pracovištích zjištěno, že spisy klientů byly účelně doplněny odborným vyšetřením z lékařské nebo klinické praxe, záznamy z komunikace se školami a vyhodnocením podpůrných opatření. V některých případech chyběly povinné náležitosti (informované souhlasy a zpráva z vyšetření). Způsob vedení spisů a typy formulářů jsou u obou pracovišť rozdílné, formuláře informovaného souhlasu používané na pracovišti pro Prahu 3 neobsahují všechny náležitosti. Na pracovišti pro Prahu 9 jsou spisy vedeny přehledněji a účelněji, popis průběhu a výsledky každé poskytnuté poradenské služby jsou zakládány ve spisu zvlášť včetně přesného záznamu jednotlivých kroků práce s klientem podle data návštěvy. Nesprávnou praxí v celém zařízení se stalo, že u některých typů služeb jako posuzování školní zralosti, poradenství v rámci profesionální orientace a v části posuzování speciálních vzdělávacích potřeb nejsou pro zákonné zástupce zpracovávány písemné zprávy, přestože proběhla psychologická nebo speciálně pedagogická diagnostika. Absence písemné zprávy může být nevýhodou pro klienty např. v případě předání spisů do jiného ŠPZ. Je také třeba zpřesnit postup při vyšetřeních tzv. školní zralosti a vydávání souvisejících doporučujících posouzení a zpráv pro zákonné zástupce, neboť je zřejmé, že v některých případech v minulosti poradna podrobně a přesně neinformovala jak klienty (jejich zákonné zástupce), tak ředitele mateřských a základních škol o svých postupech a kompetencích při odborných vyšetřeních a poskytování poradenských služeb.

Poradna cíleně a účelně využívá standardizované diagnostické nástroje podle charakteru poradenské služby a za účelem celistvého a komplexního pohledu na problematiku klienta. Samotné záznamy výsledků subtestů byly vyplněny podrobně a v plném rozsahu, to umožňuje průkazné správné vyhodnocení testů (např. při kontrolní činnosti, změně odborného pracovníka, navazující péči), efektivní sledování a porovnání vývoje klienta a zároveň odráží vysokou odbornou erudovanost poradenských pracovníků.

Dlouhodobě se v zařízení daří vycházet maximálně vstříc žadatelům o poradenské služby, zejména pokud se jedná o relativně velmi krátké objednací lhůty a následně včasné zpracování výstupů. To souvisí také s dlouhodobě realizovaným systémem pravidelných metodických

a intervenčních návštěv škol. Jednotliví odborníci s výbornou a důkladnou znalostí konkrétní školy přímo na místě konzultují s pedagogickými pracovníky včetně školních speciálních pedagogů a psychologů své závěry, návrhy podpůrných opatření, vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a účinnost podpůrných opatření. Daří se jim účinně reagovat na problematiku související se vzděláváním klientů se speciálními vzdělávacími potřebami. Příznivě jsou přijímány také stimulační program MAXÍK pro předškoláky, kurzy grafomotoriky, rodinná terapie aj. Pro rodiče předškolních dětí jsou pořádány semináře v mateřských školách, v některých základních školách se pracovníci poradny účastní zápisů do prvních tříd. V oblasti spolupráce s dalšími institucemi a organizacemi udržuje ŠPZ aktivní kontakty s jinými poradenskými zařízeními, jako jsou speciálně pedagogická centra, s odborníky ve zdravotnictví a v sociální sféře, úzká je spolupráce se zřizovatelem.

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

ŠPZ v současné podobě vzniklo v roce 2006 sloučením původně samostatných pedagogicko-psychologických poraden pro Praha 3 a 9. Stávající ředitelka ŠPZ je ve funkci od počátku roku 2019.

Silné stránky

- Nadstandardně časté a systematické návštěvy škol podporují efektivitu poskytování poradenských služeb a maximálně zohledňují potřeby klientů v průběhu jejich vzdělávání v konkrétním prostředí.
- Dlouhodobě se daří poskytovat poradenské služby klientům ve velmi příznivých lhůtách a reagovat tak pružně na jejich potřeby.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V koncepci rozvoje chybí konkrétní evaluační a kontrolní nástroje.
- Stávající kontrolní systém není dostatečně efektivní.
- V rámci jednoho právního subjektu jsou uplatňovány odlišné postupy při poskytování poradenských služeb na jednotlivých pracovištích včetně vedení dokumentace a zpracování a vydávání zpráv a doporučení.
- Ve spisové dokumentaci se objevují systematické nedostatky, zejména pokud jde o zpracování zpráv z určitých typů vyšetření.
- Spisová dokumentace klientů pracoviště pro Prahu 3 není řádně uložena a zabezpečena.
- Nedostatečné prostorové podmínky pracoviště pro Prahu 3 komplikují a omezují skupinovou práci s klienty i další aktivity.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského poradenského zařízení ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti, přijmout opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně o tom informovat Českou školní inspekci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Pedagogicko – psychologická poradna pro Prahu 3 a 9 ze dne 1. 9. 2014 schválená usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 40/37, včetně příloh
2. Jmenovací dekret pro ředitelku příspěvkové organizace č. j. MHP 2130641/2018 ze dne 28. 12. 2018 s účinností od 1. 1. 2019
3. Výpis z Rejstříku škol a školských zařízení ze dne 9. 12. 2020
4. Personální dokumentace pedagogických a odborných zaměstnanců ke dni inspekční činnosti vedená k termínu inspekční činnosti
5. Vnitřní řády obou pracovišť vydané dne 1. 1. 2020
6. Organizační řád PPP Praha 3 a 9 z 1. 1. 2019
7. Strategie rozvoje PPP 3 a 9 ve verzi k 9. 12. 2020 vypracovaná ředitelkou ŠPZ
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti na rok 2020 pro pracoviště Praha 9 ze dne 15. 1. 2020
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2020/2021 ze dne 28. 8. 2020
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2020/2021 z 5. 10. 2020 vypracovaný vedoucí pracoviště PPP Praha 9
11. Vzory informovaných souhlasů používaných na pracovištích
12. Týdenní přehledy práce jednotlivých pracovníků
13. Spisový a skartační řád pro PPP Prahu 3 a 9 (směrnice č. 17) z 1. 1. 2020 podepsaný ředitelkou ŠPZ
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro detašované pracoviště Praha 9 zpracovaný vedoucí pracoviště z 15. 1. 2020
15. Dokumentace školského poradenského zařízení k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví klientů k termínu inspekční činnosti
16. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školského poradenského zařízení, účetní závěrka pro rok 2019 a výstupy z účetnictví v roce 2020
17. Osobní spisy klientů ze školních let 2019/2020 a 2020/2021 (vzorek) vedené k termínu inspekční činnosti
18. Výkazy Z 23-01 o pedagogicko – psychologické poradně ke dnům 30. 9. 2018, 30. 9. 2019 a 30. 9. 2020
19. Výroční zprávy zařízení za roky 2018/2019 a 2019/2020
20. Webové stránky zařízení na adrese www.ppp3a9.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Vladimír Píša, v. r.

Mgr. Pavla Křepelková, školní inspektorka

Mgr. Pavla Křepelková, v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. Šárka Snížková, v. r.

V Praze 10. ledna 2021

Datum a podpis ředitelky školského poradenského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Monika Podrábská Skotnická,
ředitelka školského poradenského zařízení

Mgr. Monika Podrábská Skotnická, v. r.

V Praze 20. 1. 2021